



Recommended Citation

ද සිල්වා, ප්‍රේමකුමාර (2016) "මානවවාදී මානව විද්‍යාඥයකුගේ නික්මයාම: මහාචාර්ය ස්ටැන්ලි ජේයරාජ් තම්බියයා (1929 - 2014)," *ආඛ්‍යාත*: : Vol. 01: Iss. 01, Article 02.
Available at: www.sab.ac.lk

අභාවානුකූලතාවය

මානවවාදී මානව විද්‍යාඥයකුගේ නික්මයාම:
මහාචාර්ය ස්ටැන්ලි ජේයරාජ් තම්බියයා (1929 - 2014)

ප්‍රේමකුමාර ද සිල්වා



මානවවාදී මානව විද්‍යාඥයකුගේ නික්මයාම: මහාචාර්ය ස්ටැන්ලි ජේයරාජ් තමිබස්යා (1929 - 2014)

ප්‍රේමකුමාර ද සිල්වා
BA(sp), MA , Msc, PhD
prema112@hotmail.com

ලෝක පුජිත කෘතභස්ත මානව විද්‍යාඥයකු වූ මහාචාර්ය ස්ටැන්ලි ජේයරාජ් තමිබස්යා 2015 ජනවාරි මස 19 වන දින වික කලක් රෝගාතුරව සිට ඇමරිකාවේදී අභාවප්‍රාප්ත වීම පොදුවේ මානව විද්‍යාවටත් ශ්‍රී ලාංකේය සමාජීය විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයටත් පිරිමැසිය නොහැකි ශාස්ත්‍රීය හිඬැසක් නිර්මාණය කළේය යන්න මම විශ්වාස කරමි. ඒ මන්ද මහාචාර්ය තමිබස්යාගේ ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ හා ප්‍රකාශන ශක්තිය ඔහු විසින් පොදුවේ මානවවිද්‍යාත්මක තනයික පෝෂණයට පමණක් නොව දකුණු හා අග්නිදිග ආසියාතික සමාජ අලලා නිශ්පාදනය කොට ඇති මානවවිද්‍යාත්මක දැනුම (ethnographical knowledge) තුළින් ද ප්‍රකාශයට පත් කළේය. එම මානවවිද්‍යා දැනුම ලෝක පරිමාණව ඉතා ඉහළ අගය කිරීමකට ලක් වීම නිසාම මානව විද්‍යා බුද්ධිමය කවයන් තුළ මහාචාර්ය තමිබස්යා අතිශය සම්භාවනාවට පාත්‍ර වූ මානව විද්‍යාඥයකු බවට පත්විය.

මහාචාර්ය තමිබස්යා යාපනයේ ක්‍රිස්තියානි දෙමළ ඉහළ මධ්‍යම පාචන පවුලක ඉපදී මූලික අධ්‍යාපනය යාපනයේ මධ්‍ය විද්‍යාලයෙන් පසුව ගල්කිස්ස ශාන්ත තෝමස් විද්‍යාලයෙන් ලබාගත්තේය. 1951 දී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයෙන් තම ප්‍රථම උපාධිය දිනාගත් ඔහු 1954 දී සිය ආචාර්ය උපාධිය ලබාගත්තේ ශ්‍රී ලංකාවේ ගැමි සමාජය අලලා රචනා කරන ලද නිබන්ධනය සඳහාය. ඒ ඇමරිකාවේ කෝනල් විශ්ව විද්‍යාලයෙනි. එවකට සමාජවිද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ දැවැන්තයකු වූ රොබින් විලියම් යටතේ සිය ආචාර්ය උපාධිය නිම කළ ඔහුට සමාජ විද්‍යාව, මානව විද්‍යාව හා සමාජ මනෝවිද්‍යාව යන විෂය ක්ෂේත්‍ර තුනම පිළිබඳව ප්‍රමාණික දැනුමක් ලබා ගැනීමට හැකි වූයේ කෝනල් හි මෙම විෂයන් තුනම එකම දෙපාර්තමේන්තුවක් යටතේ පැවති බැවිනි. මීට අමතරව බ්‍රයස් රයන්, පීටර් බිලිවි, මොරිස් ඔප්ලර් සහ ඉඩ් සප්මන් වැන්නන්ගේ ශාස්ත්‍රීය දුෂ්ටිනි බලපෑම ද නොඅඩුව ලබාගැනීමට ඔහු සමත් විය. 1955 දී ඔහු බ්‍රයස් රයන් හා රැල්ෆ් පීරිස් වැනි මහාචාර්යවරුන්ගෙන් සමන්විත වූ පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යාශයට බැඳී 1960 දක්වාම එහි සේවය කළේය. 1950 ගණන්වල අගභාගයේදී මෙරට ඇතිවන ජාතිවාදී ගැටුම් වල ආරම්භයත් සමඟම මතු වූ දේශපාලන වතාවරණය යටතේ මෙරට සිටි දක්ෂ දෙමළ ජාතික වෘත්තිකයන් රටින් බැහැරවීමේ තත්වය තුළ මහාචාර්ය තමිබස්යා ද යුනෙස්කෝ හි තනතුරක් ලැබ තායිලන්තයේ රාජකාරි සඳහා යොමුවිය. මෙය ඔහුගේ ශාස්ත්‍රීය ජීවිතයේ වෙනසක් ඇති කළ තීරණාත්මක සිදුවීමකි. තායිලන්තයේදී “තායි බුද්දහම” අධ්‍යයනය සඳහා යොමුවන මහාචාර්ය තමිබස්යා පසුකාලීනව තායි බුද්දහම අලලා ප්‍රධාන මානවවිද්‍යාත්මක ග්‍රන්ථ තුනක් පළකළේය. 1963 දී කෙම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාලයේ ආචාර්යවරයෙකු ලෙස බැඳෙන ඔහු එහිදී මේයර් ෆෙට්ස්, එඩ්මන්ඩ් ලිව් හා ජැක් ගුඩ් යන ප්‍රකට මානවවිද්‍යාඥයින් සමඟ සම්බන්ධ වෙමින් ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණයන්හි නියැලුනා පමණක් නොව මානවවිද්‍යාශයේ ජනප්‍රියම ආචාර්යවරයා ලෙස සිසුන්ගේත් ගරුබුහුමන් ද ලැබුවේය. පසු කාලීනව ආගම පිළිබඳ මානවවිද්‍යාවේ විශිෂ්ට බුද්ධිමතුන් බවට පත් වූ මයිකල් සැල්නෝව්, ක්‍රිස් ටුලර්, ටිම් ඉන්ගොල්, ජොන් ස්ටීරුට් සහ

කැරොලින් හම්ප්ට්ස් වැනි අය කෙම්බ්‍රිජ් හි මහාචාර්ය තමිබස්යාගේ ශිෂ්‍යයෝ වූහ. 1973 සිට 1976 දක්වා ඇමරිකාවේ විකාගෝ විශ්ව විද්‍යාලයේ මානවවිද්‍යාශයට බැඳී සේවය කළ ඔහුට 1976 දී හාවඩ් විශ්ව විද්‍යාලයේ මානවවිද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්ය ධුරය පිරි නැමුණු අතර ඔහු විශ්‍රාම යන තෙක්ම එහි සේවය කළේය. ආසියාතිකයකු විසින් මානවවිද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ හාවඩ් හි මහාචාර්ය ධුරයක් දැරූ ප්‍රථම තැනැත්තාද ඔහු විය. ඔහුගේ සේවය ඇගයීම වස් හාවඩ් විශ්ව විද්‍යාලය මඟින් එස්තර් සහ සිඩ්නි රැබ් පර්යේෂණ සම්මානිත මහාචාර්ය ධුරය මානව විද්‍යාව සඳහා පිරි නැමුවේය. එසේම හාවඩ් විශ්ව විද්‍යාලයේ හාවඩ් පදනම මඟින් 2005 මැයි මස 6 වන දින මහාචාර්ය තමිබස්යාගේ අනුරුවක් විවෘත කළේය. එය ශ්‍රී ලාංකිකයෙකු ලද ඉහළම ගෞරවයක් බව සඳහන් කළ යුතුය. මීට අමතරව ජාත්‍යන්තර සම්මාන ගණනාවක්ම ඔහු විසින් මානවවිද්‍යා ක්ෂේත්‍රයට දක්වන ලද දායකත්වය සඳහා පිරිනමා ඇත. ඒ අතර 1991 දී විකාගෝ විශ්වවිද්‍යාලය විසින් පිරිනැමූ ගෞරව ආචාර්ය උපාධියද, රාජකීය මානවවිද්‍යා සංගමයේ Huxley සම්මානයද (1997), 1997 දී බල්සන් සම්මානය ද (The Balzan Prize), 1998 දී ජාත්‍යන්තර Fukuoka Academic Price මෙන්ම බ්‍රිතාන්‍යය ඇකඩමියේ ගෞරව සම්මානයද ඔහුගේ ශාස්ත්‍රීය සේවයට ලැබූ ගෞරව තාම ලැයිස්තුවේ ඉහළින්ම ඇත.

මහාචාර්ය තමිබස්යා ගේ පර්යේෂණ දිවියෙහි ආරම්භය ඔහුගේ සමකාලීන සමාජවිද්‍යාඥයන් මෙන්ම ශ්‍රී ලාංකේය ගැමි සමාජය තේරුම් ගැනීම කේන්ද්‍රකොට ගෙන සිදුවන අතර ඊට එවකට සමාජ මානව විද්‍යා ක්ෂේත්‍රය තුළ ප්‍රබල න්‍යායික බලපෑමක් ඇති කළ රොබට් රෙඩ්ෆීල්ඩ් ගේ “ගැමි අධ්‍යයන” මූලික විය. විශේෂයෙන්ම පාතලුම්බර ප්‍රදේශයේ එස්.කේ සර්කාර් සමඟ කරන ලද සමාජ - ආර්ථික සමීක්ෂණ ඇසුරින් ගැමි සමාජවල දුර්වලතාවය, ගැමි ඥාතිත්වය හා විවාහ සංස්ථාව, දැවැද්ද හා බහුවිවාහ මෙන්ම ඉඩම් හුක්තිය පිළිබඳ අවධානය යොමු කෙරිණි. එම පර්යේෂණවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පර්යේෂණ පත්‍රිකා කිහිපයකින් සර්කාර් හා ඔහුගේ කාර්යාලයෙන් එළි දක්වන “ Disintegrating Village: Report of a Socio - Economic Survey” (1957) නැමැති ග්‍රන්ථය ද වැදගත්වේ.

මාතලේ ලේගල ප්‍රදේශයේ දුෂ්කර ගම්මාන ඇසුරින් ගනනාත් ඔබේසේකර සමඟ කරන ලද මානව විද්‍යාත්මක ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ ඇසුරින් ශ්‍රී ලංකාවේ බහු පුරුෂ සේවනය නැතහොත් එක ගේ කෑම පිළිබඳ විවාහ සංස්ථාව පිළිබඳ රචනා කරන “ Polyandry in Ceylon ” (1966) යන පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් බි . එච් ෆැමර් (B.H Famer) හා එකතුව ගල්මය ජනපදය ඇසුරින් කරන ලද පර්යේෂණය ඇසුරින් “Agriculture Extension and Obstacles to Improved Agriculture in Gal Oya Peasant Colonization Scheme ” (1962) යන මෑයෙන් රචනා කරන ලද පර්යේෂණ පත්‍රිකාව මහාචාර්ය තමිබස්යා ගේ මූල්කාලීන ලාංකේය ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ වලට හා ප්‍රකාශනවලට සාක්ෂි දරයි.

මහාචාර්ය තමිබස්යාගේ ශාස්ත්‍රීය ජීවිතයේ වැදගත්ම සන්දිස්ථානය වන්නේ ඔහුට 1963 දී කෙම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාලයේදී මහාචාර්ය එඩ්මන්ඩ් ලිව් හමුවීමය. එවකට බ්‍රිතාන්‍යය මානව විද්‍යාව තුළ ප්‍රධාන තනයික ආස්ථාන දෙකක් අධිපතීත්වය දැරූ

අතර මැලිනෝවිස්කි යටතේ කාන්තාවාදයන් (Functionalism) රැකියාලි මුද්‍රාණය යටතේ ව්‍යුහාත්මක කාන්තාවාදය (Structured Functionalism) හෙවත් බ්‍රිතාන්‍ය ව්‍යුහවාදය ප්‍රබල විය. කෙම්බ්‍රිජ් මානව විද්‍යාව වඩා නැඹුරුව පැවතියේ ව්‍යුහාත්මක කාන්තාවාදය දෙසටය. එහි දී මුද්‍රාණ ගෙන් පසුව එවන්ස් - ප්‍රිවර්ඩ්, මේයර් ෆෙට්ස්, ජැක් ගුඩ් හා එඩ්මන්ඩ් ලීව් වැනි ප්‍රමුඛ පෙළේ මානව විද්‍යාඥයන් අප්‍රිකාව, දකුණු හා අග්නිදිග ආසියාතික සමාජ පිළිබඳ තම මානවවංශ පර්යේෂණ මත පිහිටා ඥාතිත්වය පිළිබඳ තියුණු න්‍යායික සංවාදයක පැටලී සිටියේය. එහිදී ෆෙට්ස් හා ගුඩ් ඔවුන්ගේ අප්‍රිකානු මානවවංශ තොරතුරු පාදක කර ගනිමින් ඥාතිත්වය “උරුමය” මත නිශ්චය (Descent Theory) කළ යුතුය යන තර්කය නැඟුමෙන්ය. ලීව් හා තම්බර්ස් ඔවුන් විසින් සිදු කළ දකුණු හා අග්නිදිග ආසියානු විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලාංකේය මානවවංශ පර්යේෂණ කේන්ද්‍ර කොට ඥාතිත්වය උරුමය මත නොව දේපළ උරුමය හා බෙදහැරීම (Alliance Theory) මත නිශ්චය වන්නක් යන්න ප්‍රතිතර්ක නැඟුණ. මෙම විවාදයේ දී ලීව් හා තම්බර්ස් වඩ වඩාත් බ්‍රිතාන්‍ය ව්‍යුහාත්මක කාන්තාවාදයෙන් බැහැරව ලෙව් - ස්ට්‍රිස් ගේ ප්‍රංශ ව්‍යුහවාදය වෙත යොමු වීම දැකිය හැක.

1973 දී විකාශය වූ විශ්ව විද්‍යාලයට බැඳී එහි දකුණු ආසියාතික අධ්‍යයන (South Asian Studies) වැඩ සටහන පුළුල් කිරීම සඳහා කේන්ද්‍රීය දයකත්වයක් සපයන මහාචාර්ය තම්බර්ස් ඇමරිකානු සංස්කෘතික මානව විද්‍යාව (Cultural Anthropology) මෙන්ම එවකට විකාශය වූ දැඩි අවධානය යොමුව තිබූ වාග් විද්‍යාත්මක මානව විද්‍යාව හා සංකේතාත්මක මානව විද්‍යාව (Symbolic Anthropology) කෙරෙහි නැඹුරු වීමත් එහි ආභාසය ලැබීම වඩා හොඳින් සනිටුහන් වන්නේ 1985 දී පළ කරන ලද Culture, Thought, and Social Action යන පර්යේෂණ පත්‍රිකා එකතුවකින් යුත් ග්‍රන්ථය ඔස්සේය. 1989 දී ලුවී හෙන්රි මෝගන් දේශන මාලාව පදනම් කොට ගෙන Magic, Science, and Religion and the Scope of Rationality යන නමින් 1990 දී පළ කරන ලද ග්‍රන්ථය ද ඔහුගේ ඉහත දැක්වූ න්‍යායික ආස්ථානය ඉදිරියට ගෙන යාමක් ලෙස දැක්විය හැක. විශේෂයෙන්ම මිනිස් ක්‍රියාවන් එදිනෙදා ජීවිතයේදී සකස් වීමේදී විශ්වානන්තර මතවාදයන් (Cosmologies) සහ වර්ගීකරණ පද්ධතීන් (Classificatory Systems) යොදා ගැනීම තේරුම් ගැනීමත් සංස්කෘතික කාණ්ඩයන් (Cultural Categories) මිනිස් ක්‍රියාව තුළ භාවිත වන අයුරු විශ්ලේෂණය කිරීමත්ය. තම්බර්ස් මානව විද්‍යාව තුළ ජනප්‍රියත්වයට භාජනය වූයේ මානව විද්‍යා දැනුම පෝෂණය කිරීමෙහිලා ඔහුගේ න්‍යායික දයකත්වය සැපයීමට වඩා මානව විද්‍යා න්‍යාය තේරුම් ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය අතිශය පොහොසත් මානවවංශ තොරතුරු (Ethnographical Information) විද්‍යාත්මකව යොදා ගත් කාතහස්ත මානව විද්‍යාඥයකු ලෙසය.

1976 දී භාවිත වූ විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය ධුරයක් ලැබීමත් සමඟ ඔහුගේ ශාස්ත්‍රීය උනන්දුව නැවත දකුණු හා අග්නිදිග ආසියානු කලාප වෙත යොමු වීම දැකිය හැක. විශේෂයෙන්ම තායි බුදු දහම හා එහි විපර්යාසයන් අලලා ඔහු විසින් දීර්ඝ කාලීනව කරන ලද පර්යේෂණවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පළ කරන ලද ග්‍රන්ථ හා පර්යේෂණ පත්‍රිකා හරහා වෙරළාදී බුදුදහම පිළිබඳ කාතහස්ත මානව විද්‍යාඥයකු ලෙස මානව විද්‍යා බුද්ධිමය කවයන් තුළ පමණක් නොව පොදුවේ ආගමික අධ්‍යයන යන විෂය ක්ෂේත්‍රවල ශාස්ත්‍රීය දැවැන්තයක් ලෙස සම්භාවනාවට පාත්‍ර විය. තායි බුදුදහම පිළිබඳ ඔහුගේ ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වයඹදිග ග්‍රාමීය තායි සමාජයේ “ ගැමි තායි බුදුදහම ” හා එහි භාවිතයන් මුල්කොට Buddhism and the Spirit Cults in North - East Thailand (1970) නමින් පළ කෙරිණි. ඔහුගේ දෙවන ග්‍රන්ථය තායි බුදුදහම හා දේශපාලනය

අලලා World Conqueror and Renouncer (1976) නමින් ඓතිහාසික මුලාශ්‍ර හා මානවවංශ අධ්‍යයනය යොදා ගනිමින් පිටු 550 කින් යුත් සුවිශාල ග්‍රන්ථයක් පළ කළේය. තායි ඉතිහාසය තුළ අතිශය විමධ්‍යගත සමූහ ආණ්ඩු පාලනයක සිට කේන්ද්‍රීය පාලනයක් දක්වා තායි සමාජය විපර්යාසයට භාජනය වීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ “තාගරික තායි බුදු දහම” මතුවීමේ ස්වභාවය ඉතා විනිවිද යන සුළු ආකාරයට විස්තර කෙරේ. තායි බුදු දහම තුළ මතුවීමේ ආ නව ප්‍රවනතාවයන් විස්තර කිරීම සඳහා තායි වචනාසි හික්ෂුන් වහන්සේලා අලලා රචනා කරන ලද The Buddhist Saints of Forest and the Cult of the Amulets (1984). කඳුකර වනවාසී හික්ෂුන් වහන්සේලා භාවනායෝගී ජීවිත ගත කිරීම හරහා අත්පත් කරගත් අධ්‍යාත්මික බලය මෙලෙස සුබවිභරණය සඳහා තාගරික ප්‍රභූත් යොදා ගැනීමට භික්ෂුන්වහන්සේලා මත මතුවූ එම භික්ෂුන්වහන්සේලාගේ අනුරු සහිත යන්ත්‍ර ඇදහිල්ල ප්‍රචලිත වී ඇති අයුරු මානව විද්‍යාත්මකව විශ්ලේෂණය කෙරේ. වත්මන් ලාංකේය බුදුදහම තුළ මතුවීමේ පවතින නව ප්‍රවනතාවයන් තේරුම් ගැනීමෙහිලා තම්බර්ස්ගේ මෙම කෘතිය අතිශය අග්නන්‍යයන්වැදගත්වන බව මෙහිලා සඳහන් කළ යුතුය.

1983 දී මෙරට ඇති වූ ජනවාර්ගික කෝලහලය මෙරට බුද්ධිමතුවන්ගේ ශාස්ත්‍රීය උනන්දුව නවමානයකට යොමු වීමට බලපෑවේය. විශේෂයෙන්ම “ප්‍රචණ්ඩත්වය හා ආගම” අතර ඇති සම්බන්ධය විවේචනාත්මකව විශ්ලේෂණය සඳහා දෙස් විදෙස් මානව විද්‍යාඥයන්ගේ අවධානය යොමු වීම කැපී පෙනේ. මෙම සංවාදයේදී මහාචාර්ය තම්බර්ස්ගේ දයකත්වය කැපී පෙනෙන්නේ ඔහු විසින් ආගම හා ප්‍රචණ්ඩත්වය අලලා රචනා කරන ලද Ethnic Fratricide and the Dismantling of Democracy (1986) සහ වඩා ආන්දෝලනයකට පත් වූ Buddhism Betrayed? Religion, Politics and Violence in Sri Lanka (1992) යන ග්‍රන්ථයන්ය. “බුදුදහම පවාදීම” නැමැති තහනම් කරන ලද කෘතියේදී ඔවුන් විසින් තඟන ලද කේන්ද්‍රීය ප්‍රශ්නය වූයේ අවිහිංසාවාදයට නදින්ම කැප වූ බුදු දහම වැනි ආගම් ලාංකේය සංවර්භය තුළ දී වඩා ප්‍රචණ්ඩකාරී ආගමක් ලෙස පරිවර්ථනය වන්නේ කෙසේද? යන්නයි. විශේෂයෙන්ම හික්ෂුන්වහන්සේලා “යුදකාමී හික්ෂුන්” (Militant monk) ලෙස මතුවීමත් ඔවුන්ගේ කාර්ය භාරය දේශපාලනය තුළ නැවත අර්ථකථනය වන අයුරුත් සාකච්ඡා කෙරේ. මෙම ග්‍රන්ථය ප්‍රකාශයට පත්වීමත් සමඟ මහාචාර්ය තම්බර්ස්ගේ ඊලාම්වාදියකු, කොටියකු හා දේශ ද්‍රෝහියකු ලෙස නම් කිරීමට මෙරට අත්නවාදී දේශපාලන බලමුළු ක්‍රියාත්මක වූයේ “ජනවාර්ගික ප්‍රශ්නය” සම්බන්ධව ඔහුගේ ස්ථාවරය නිවැරදිව තේරුම් නොගෙන බව මගේ විශ්වාසයයි. මන්ද මහාචාර්ය තම්බර්ස්ගේ කිසි දිනෙක ඊලාම්වාදියෙකු නොවූ අතර ඔහු පෙනී සිටියේ ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ සාධාරණත්වය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නිදහස හා සමානත්වය වැනි විශ්වීය මානව ගුණාංග තම උපන් දේශය තුළ නැවත ඇති කරන්නේ කෙසේද? යන ප්‍රශ්න ශාස්ත්‍රීයව පෙන්වා දීම සඳහාය. ඔහු දෙමළ අත්නවාදයටත් සිංහල බෞද්ධ අත්නවාදයටත් ඉඳුරාම එරෙහි වූ බුද්ධිමතෙකි.

“ආගම හා ප්‍රචණ්ඩත්වය” පිළිබඳ ඔහුගේ අධ්‍යයනයන් ශ්‍රී ලංකාවෙන් ඔබ්බට ගෙන ගොස් දකුණු ආසියාතික සමාජවල ජනවාර්ගික ජාතිකවාදය (Ethno nationalism) පදනම් කරගත් ජනවාර්ගික

ගැටුම් හා සාමූහික ප්‍රචණ්ඩත්වයන් තේරුම් ගැනීමට අතිශය වැදගත් තාක්ෂණික හා සංකල්පමය සුත්‍රගත කිරීමක් *Levelling Crowds: Ethno Nationalist Conflicts and Collective Violence in South Asia (1996)* යන කෘතිය හරහා ඉදිරිපත් කළේය. ඔහුගේ අවසාන ප්‍රධාන ග්‍රන්ථය රචනා කරනු ලබන්නේ තම ශාස්ත්‍රීය ගුරුවරයා හා කිට්ටු මිත්‍රයකු වන මහාචාර්ය එඩ්මන්ඩ් ලීච් ගේ ශාස්ත්‍රීය ජීවිතය අලලාය. ඒ වර්තාපදනකයකි. *Edmund Leach: An Anthropological Life (2002)*.

එඩ්මන්ඩ් ලීච් පිළිබඳව ඔහු රචනා කරන ලද ග්‍රන්ථයේ සඳහන් වන පරිදි තමිබයියාට ලීච් ප්‍රථමයෙන්ම මුණගැසී ඇත්තේ 1956 දී පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේදීය. ඒ ලීච්ගේ “පුල්එළිය” ග්‍රන්ථය සඳහා දෙවන වර ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණවලට පැමිණි අවස්ථාවේදීය. එම හමුවීම තමිබයියාගේ ශාස්ත්‍රීය ජීවිතයේ හැරවුම් ලක්ෂය සනිටුහන් කළේය. තමිබයියා ඒ වන විට පහතදුම්බර ප්‍රදේශය අලලා කරන ලද පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ලීච් වෙත යවා ඇති අතර එම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව බ්‍රිතාන්‍යයේ ඉහළම පර්යේෂණ සඟරාවක් වන රාජකීය මානවවිද්‍යා ආයතන සඟරාවේ (*Journal of the Royal Anthropological Institute*) පළ කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දුන්නා පමණක් නොව එම සඟරාවට අවශ්‍ය පරිදි එම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව සංස්කරණය කොට “*The Structure of Kinship and Its Relationship to Land Possession and Residence in Pata Dumbara, Central Ceylon*” *JRI* . Vol . 88 . no, 1, 1958 pp 21 - 44” යන නමින් පළ කිරීම තරුණ මානවවිද්‍යාඥයකු ලෙස තමිබයියා ලද භාග්‍යයකි. මෙහිදී වැදගත් වන්නේ මහාචාර්ය තමිබයියා වැනි ලෝක පුජිත මානවවිද්‍යාඥයකු ශ්‍රී ලංකාව තුළින් බිහිකිරීමට මහාචාර්ය එඩ්මන්ඩ් ලීච් සපයන ලද දයකත්වයේ අතිශය වැදගත් කමයි. ඔහුගේ ශාස්ත්‍රීය ජීවිතයේ ගුරුවරයා හා සම්පතම මිතුරා වූයේ එඩ්මන්ඩ් ලීච්විය. ඒ මිත්‍රත්වයේ හා ගුරු ගෞරවයේ ස්වභාවය තමිබයියා විසින් රචනා කරන ලද එඩ්මන්ඩ් ලීච් වර්තාපදනකය පිටු 517 න් යුත් ග්‍රන්ථය මැනවින් සාක්ෂි දරනවා ඇත.



මට ප්‍රථම වරට හා අවසන් වරට මහාචාර්ය තමිබයියා හමුවන්නේ 2009 වසරේ භාවඩි විශ්වවිද්‍යාලයේ දකුණු ආසියාතික අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ ආරාධනාවක් මත දේශනයක් පැවැත්වීමට එහි ගිය අවස්ථාවේදීය. පාංශුදේහධාරී පුද්ගලයකු වූ ඔහු ඒ වනවිට ද රෝගාතුර තත්වයේ සිටියත් ආගන්තුකසත්කාරය හා තරුණ පරම්පරාවේ මානවවිද්‍යා පර්යේෂණ පිළිබඳව තිබුණේ දැඩි උනන්දුවකි. ඔහු විසින් අවසන් වරට රචනා කරන ලද එඩ්මන්ඩ් ලීච්ගේ වර්තාපදනකයේ පිටපතක් මා වෙත පරිත්‍යාග කළේ ආගම හා දේශපාලනය පිළිබඳ පර්යේෂණ වඩාත් ඉදිරියට ගෙන යාමේ අවශ්‍යතාවයද අවධාරණය කරමිනි.

